

Αρ. Πρωτ.: 5257

Αθήνα, 1 Σεπτεμβρίου 2014

Προς : ΤΕΕ
Υπ' όψιν : Προέδρου & Μελών Δ.Ε.

Θέμα : Θεσμικό Πλαίσιο Άσκησης του Επαγγέλματος του Μηχανικού

Αγαπητέ Πρόεδρε και αγαπητοί Συνάδελφοι,

Με την παρούσα επιστολή εκφράζω την έντονη ανησυχία μας για τη θέσπιση πλήθους διατάξεων που επηρεάζουν την Ασφάλεια των Έργων και την - ήδη δύσκολη - επαγγελματική καθημερινότητα των διπλωματούχων Πολιτικών Μηχανικών.

Η ανησυχία αυτή επιτείνεται απ' το γεγονός ότι δεν μας είναι γνωστές ούτε οι θέσεις που υποστηρίζει το Τ.Ε.Ε. σε όλα αυτά τα θέματα, ούτε η μέθοδος και οι διαδικασίες μέσω των οποίων πορίστηκαν.

Συγκεκριμένα, επισημαίνουμε τα εξής:

α) Την 26.06.2014, στη συνεδρίαση της Δ.Ε. του Τ.Ε.Ε., ανακοινώθηκαν οι προθέσεις του Προεδρείου του Τ.Ε.Ε. για σύσταση ειδικών επιστημονικών επιτροπών και εκκίνηση ανοικτών διαδικασιών διαβούλευσης. Εκεί διευκρινίστηκε άλλωστε η ανεξάρτητη, και παράλληλη, λειτουργία της διεπιστημονικής επιτροπής των Συλλόγων η οποία είχε ξεκινήσει το (δύσκολο) έργο της με αποκλειστική πρωτοβουλία των Συλλόγων και με σκοπό να συνδράμει και όχι να παρακωλύσει το έργο του Τ.Ε.Ε.

β) Μέχρι σήμερα δεν μας έχει γίνει γνωστή καμμία σύσταση επιτροπής και καμμία διαδικασία επίσημης επεξεργασίας θέσεων.

Μας έγινε γνωστό (ανεπίσημα) ότι στην Επιτροπή που προβλέπει ο Ν.4254/2014 (για το επάγγελμα Πολιτικού Μηχανικού, Αρχιτέκτονος και Τοπογράφου - υπ. ΙΓ12) ορίστηκε ως τακτικός εκπρόσωπος ο πρόεδρος του Τ.Ε.Ε. (κος Χρ. Σπίρτζης, Ηλεκτρολόγος Μηχανικός) με αναπληρωτή του τον Συνάδελφο πρόεδρο του Π.Σ.Δ.Μ.-Η. (κο Θ. Παπαδόπουλο, Ηλεκτρολόγο Μηχανικό). Οι ως άνω εκπρόσωποί (μας) δεν έχουν έρθει σε επαφή μέχρι σήμερα με τον Σ.Π.Μ.Ε.

γ) Επίσης ανεπίσημως, ενημερωθήκαμε για την από 11.07.2014 Προκήρυξη της Γεν. Διευθ. Διοικητικού του Τ.Ε.Ε., με θέμα «Ανάπτυξη Συστημάτων Διαχείρισης Επιστημονικών Ειδικοτήτων, Διοικητικών Διαδικασιών και Πληροφόρησης», για την Τράπεζα Θεμάτων των εξετάσεων άσκησης άδειας επαγγέλματος.

Οι επιστημονικές περιοχές Πολιτικού Μηχανικού, που αναφέρονται - ως εξεταστές - στο Παράρτημα IV, αποτελούν σίγουρα προϊόν πρόχειρης επεξεργασίας αφού αντιστοιχούν σε περιορισμένες γνώσεις που μόνον διασταλτικά μπορεί να εκφράσουν τα γνωστικά αντικείμενα του Πολιτικού Μηχανικού. Τα παραπάνω - ας πούμε - «γνωστικά αντικείμενα» δεν ανταποκρίνονται στο πλήθος των επαγγελματικών ικανοτήτων των διπλωματούχων Πολιτικών Μηχανικών και δύνανται να περιορίσουν αδικαιολόγητα τόσο το εύρος των δραστηριοτήτων μας όσο και τον «επιθυμητό» ανταγωνισμό. Ενδεικτικά, σημειώνουμε ότι δεν αναφέρεται η ολοκληρωμένη Σχηματοποίηση-Δομική σύλληψη ή ο Σχεδιασμός Δομημάτων (οικοδομικός-κατασκευαστικός, γεωτεχνικός, δομοστατικός, αντισεισμικός κ.α.), ο Σχεδιασμός Επεμβάσεων σε υφιστάμενα έργα (δομικά, τεχνικά, μνημεία κ.α.), ο Σχεδιασμός Έργων Προστασίας Περιβάλλοντος, ο Προγραμματισμός και η Διαχείριση

Έργων, η Γεωδαισία κ.α. Συνεπώς, η ειδικότητα του διπλωματούχου Πολιτικού Μηχανικού δεν αντιμετωπίζεται ως μητρική ειδικότητα όπως (ιστορικά) στη χώρα μας αλλά και διεθνώς έχει αναπτυχθεί.

δ) Δεν υπάρχει απόφαση που να εξουσιοδοτεί συρρίκνωση επαγγελματικών δραστηριοτήτων.

Αφού η νομοθέτηση είναι αιφνιδιαστική κανένας μας δεν είχε προβλέψει να ενημερώσει (προεκλογικά: πριν τις αρχαιρεσίες σε ΤΕΕ ή επιστημονικούς Συλλόγους) τους έλληνες Διπλωματούχους Μηχανικούς για τη στάση που θα ακολουθήσει σε τέτοιου είδους κρίσιμες μεταβολές και συνεπώς κανένας δεν διαθέτει τη δέουσα (δημοκρατική) εξουσιοδότηση ώστε να κινηθεί ή ακόμα και να αδρανήσει - βάσει προσωπικών απόψεων.

ε) Η στάση του Τ.Ε.Ε. στην απειλούμενη ανατροπή του πλαισίου Μελέτης & Κατασκευής Δημοσίων Έργων ήταν ασαφής και καθυστερημένη - είχε μάλλον «πυροσβεστική» πρόθεση αλλά οιονεί-εμπρηστικό αποτέλεσμα - έως τώρα.

Αναφέρεται χαρακτηριστικά ότι για τις εξελίξεις ανατροπής των παραδοσιακών αρχών και πλαισίων σχεδιασμού και εκτέλεσης δημοσίων (και διασταλτικά ιδιωτικών) έργων, ενημερωνόμαστε από κοινοποιήσεις άλλων φορέων (λχ Σ.Α.Τ.Ε., Σ.Ε.Γ.Μ., Π.Ε.Δ.Μ.Ε.Δ.Ε. κτλ) και όχι απ' τον θεσμοθετημένο Σύμβουλο τις Πολιτείας.

Όπως έχουμε επανειλημμένα τονίσει (προφορικά: [α]. στη συνάντησή μας την 11.06.2014, [β]. κατά την παρουσίαση των θέσεων του ΣΠΜΕ στην συνεδρίαση της Δ.Ε. την 26.06.2014, [γ]. στην ανάλογη παρουσίαση σε εκδήλωση του ΙΕΚΕΜ-ΤΕΕ την 10.07.2014, και γραπτώς: [δ] μέσω δελτίου τύπου την 03.06.2014, [ε] στο κοινό δελτίο τύπου διασυλλογικής επιτροπής την 14.06.2014, [στ] σε επιστολές σχολιασμού των θέσεων της Ο.Ε. του Τ.Ε.Ε.-Τ.Κ.Μ. την 15.06.2014) :

1) Για να αποφευχθεί: η απορρύθμιση της Αγοράς (Ιδιωτικών και Δημοσίων) Έργων Μηχανικού ή η στρέβλωσή της, η καθυστέρηση των επενδύσεων, και ο διαφαινόμενος οριστικός ευτελισμός του επαγγέλματος του Διπλωματούχου Μηχανικού, απαιτείται βαθεία και αξιόπιστη επιστημονική και οικονομοτεχνική τεκμηρίωση μέσω δημοκρατικών και διαφανών διαδικασιών (που προχωρούν με τη δέουσα ευρεία συναίνεση των μελών του Τ.Ε.Ε.).

Ομοίως, στην από 11.07.2014 Ανακοίνωση της διασυλλογικής Επιτροπής αναφέρεται ότι : «Το ΤΕΕ, ως θεσμοθετημένος σύμβουλος της Πολιτείας, οφείλει να επεξεργαστεί τάχιστα τις βελτιώσεις στην κατεύθυνση ενός συνολικού, σύγχρονου, απλού, ενιαίου και σαφούς πλαισίου άσκησης του επαγγέλματος, το οποίο θα περιγράφει τις κοινές επαγγελματικές δραστηριότητες, και όπου κριθεί αναγκαίο (και αναλογικό με γνώμονα τον υπέρτερο λόγο του δημοσίου συμφέροντος) θα αποκλειστικές επαγγελματικές δραστηριότητες».

2) Συναινούμε στη διεύρυνση των δραστηριοτήτων άλλων ειδικοτήτων και διαφωνούμε-εναντιωνόμαστε σε κάθε προσπάθεια περιορισμού των δραστηριοτήτων των Διπλωματούχων Πολιτικών Μηχανικών.

Σε συνθήκες ελεύθερου ανταγωνισμού - όπως οι τρέχουσες - ο εντολέας τελικά θα επιλέξει το εύρος (μητρική ειδικότητα) ή/και το βάθος (άλλες ειδικότητες ή μετά-διπλωματική εκπαίδευση ή ειδική εμπειρία κτλ) των επαγγελματικών ικανοτήτων που επιθυμεί να ενεργοποιήσει. Το κράτος ως εντολέας έχει επιλέξει (ορθώς) στα σημαντικά έργα να κινητοποιεί πιο εξειδικευμένες ομάδες Μελέτης & Κατασκευής. Στα συνήθη ιδιωτικά έργα δεν τεκμηριώνονται - ούτε απ' την Επιστήμη, ούτε απ' την Πρακτική, ούτε απ' την Παράδοση - τόσο ειδικές απαιτήσεις.

Στην παρούσα φάση δεν έχουμε περιθώριο ενδοσκοπήσεων• τα παραπάνω γεγονότα αναφέρονται για να τεκμηριωθεί η εκκίνηση και ωρίμανση αυτόνομων διαδικασιών από μεριάς μας (Σ.Π.Μ.Ε.) που στόχο έχουν να συμπληρώσουν ή/και να καλύψουν τα παραπάνω διαπιστωμένα κενά.

Αξιόπιστη επιστημονική τεκμηρίωση:

Ο Σ.Π.Μ.Ε. σε συνεργασία με διακεκριμένους συναδέλφους, επεξεργάστηκε συγκεκριμένες προτάσεις οι οποίες απαντούν στα θέματα επαγγελματικών δραστηριοτήτων και περιλαμβάνουν ουσιώδεις προβλέψεις για όλα τα αλληλοδρώντα θέματα (λχ Μελέτης & Κατασκευής Δημοσίων Έργων), τα οποία επηρεάζουν άμεσα τη Δημόσια Ασφάλεια της Χώρας.

Η επεξεργασία πραγματοποιήθηκε βάσει παραδειγμάτων απ' τη διεθνή πρακτική σε κοινόχρηστους φακέλους οι οποίοι εξασφαλίζουν (σύγχρονη) πρόσβαση: (α) στην Ε.Ε. Πολιτικών Μηχανικών του Τ.Ε.Ε., (β) σε ειδική επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. και (γ) στα Τοπικά Τμήματα του Σ.Π.Μ.Ε.

Σήμερα αναρτήθηκε και στην ιστοσελίδα του Σ.Π.Μ.Ε. - υπό μορφή ανοικτής διαβούλευσης - ώστε να ενσωματωθούν (ενδεχόμενες) τελικές βελτιώσεις που θα προταθούν απ' τα μέλη του Σ.Π.Μ.Ε..

Συναίνεση - δημοκρατικές διαδικασίες:

Ο Σ.Π.Μ.Ε. οργάνωσε περιφερειακές Συνελεύσεις σε μεγάλα αστικά κέντρα της Χώρας και σχολίασε με τους συναδέλφους όλες τις εξελίξεις με ειλικρίνεια και ρεαλισμό. Οι αμεσοδημοκρατικές αυτές διαδικασίες μας βοήθησαν να εντοπίσουμε και άλλες πτυχές των προβλημάτων και να βελτιστοποιήσουμε τις θέσεις μας.

(27.08, Ηράκλειο, Περιφερειακή Συνέλευση Κρήτης - 24.07, Τρίπολη, Περιφερειακή Συνέλευση Πελοποννήσου - 17.07, Πάτρα, Περιφερειακή Συνέλευση Δυτ. Ελλάδος - 16.07, Λαμία, Περιφερειακή Συνέλευση Αν. Στερεάς Ελλάδος - 15.07, Θεσσαλονίκη, Διαπεριφερειακή Συνέλευση Θεσσαλίας-Μακεδονίας-Θράκης - 15.07, Ιωάννινα, Διαπεριφερειακή Συνέλευση Ηπείρου-Κέρκυρας-Λευκάδας, 05.07 Αργοστόλι, ενημερωτική συνάντηση, 27.05 Συνεδρίαση Δ.Σ. παρουσία προέδρων και μελών Δ.Σ. Τ.Τ. Χίου, Λέσβου, Κέρκυρας).

Αναντίρρητα πλέον, είτε θα κινηθούμε συντονισμένα και θα ενεργοποιήσουμε τους μηχανισμούς ανάδειξης των διπλωματούχων Μηχανικών της Χώρας μας είτε θα τους αφήσουμε να αδικηθούν πάλι - με δική μας προφανή και μεγάλη ευθύνη.

Τους μηχανισμούς ανάδειξης δεν χρειάζεται να τους εφεύρουμε, εφαρμόζονται με επιτυχία σε αντίστοιχα συστήματα του εξωτερικού και δεν απέχουν πολύ απ' τις διατάξεις που εφαρμόζονται (ή -νταν) στα Δημόσια Έργα.

Συγκεκριμένα οι μηχανισμοί ανάδειξης περιλαμβάνουν:

A) Πιστοποίηση εκπαιδευτικών ιδρυμάτων ώστε να μην προκύψει πάλι ως απαραίτητη η εφαρμογή οριζόντιων μέτρων σε όλους (εξετάσεις για όλους, «ποιός φοβάται τις εξετάσεις» κ.α.).

Πρακτικά, τα ελληνικά Τεχνικά Πανεπιστημιά (ΕΜΠ και Πολυτεχνικές Σχολές) μπορούν και πρέπει να αναδειχθούν έναντι άλλων Ιδρυμάτων αμφιβόλου ποιότητας - όπως συμβαίνει στο Η.Β. και στη Γαλλία για τα δικά τους Ιδρύματα «Αριστείας». Όλες οι μελετημένες πολιτικές, είτε ασκούνται απ' τις κυβερνήσεις είτε απ' τα Επιμελητήρια, προβλέπουν τη διάκριση των διαφορετικών επιπέδων σπουδών και την ανάδειξη των «Πολυτεχνείων» τους. Ας μην ψάχνουμε πάλι τον ελάχιστο κοινό παρονομαστή. Όποιος προέρχεται από πιστοποιημένο ίδρυμα μπορεί να εγγράφεται βάσει συνέντευξης («standard» διαδικασία), όποιος προέρχεται από άλλα Ιδρύματα θα πρέπει να πιστοποιείται ατομικά (διαδικασία «individual»).

B) Διαβάθμιση των Μηχανικών στα Δημόσια Έργα που δεν προκαλεί μείωση του ανταγωνισμού αλλά αποκλείει ευκαιριακούς κερδοσκόπους που ενδέχεται να απορρυθμίσουν την Αγορά και να βλάψουν τη Δημόσια Ασφάλεια.

Τα προβλήματα που προέκυψαν στον τομέα των Δημοσίων Έργων έχουν αποδεδειγμένα ποριστεί από την ανεπάρκεια ή τη δυσλειτουργία των επόμενων σταδίων (λχ σε κάποια έργα: δεν υπήρχαν αυστηροί ελεγκτικοί μηχανισμοί - τουλάχιστον κοινοί για όλους, η πιστοποίηση υλικών ήταν ανύπαρκτη ή εικονική κ.α.) και όχι απ' την Πρόσβαση στις διαγωνιστικές διαδικασίες.

Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι η ελάχιστη στελέχωση (ομάδων Μελέτης ή Κατασκευής) είναι προφανώς εύλογη. Τα όσα αναδεικνύουν, αυτοί που επιδιώκουν την ασύδοτη απελευθέρωση και την ισοπέδωση του συστήματος παραγωγής έργων, αφορούν περιπτώσεις εικονικής στελέχωσης και άρα πάλι προκύπτουν απ' την ανεπάρκεια των ελεγκτικών μηχανισμών. Απ' τα στοιχεία που συλλέξαμε απ' το εξωτερικό αξίζει να αναφέρουμε ότι δεν υπάρχει αντιπροσωπευτική-αξιόπιστη εταιρεία (προηγμένης χώρας) που να μην καλύπτει τις ελάχιστες ελληνικές απαιτήσεις στελέχωσης.

Γ) Μείωση του παρεμβατισμού και απλοποίηση των διαδικασιών στα συνήθη μικρά και μεσαία ιδιωτικά έργα. Η υπερβολή μας σε ό,τι αφορά τις αποκλειστικές δραστηριότητες συγκεκριμένων ειδικοτήτων δίνει τροφή (και απόλυτη επιτυχία έως τώρα) σε όσους μας κατηγορούν για Συντεχνία. Η παλαιότερη πρότασή του Προέδρου (του Τ.Ε.Ε.) για υποχρεωτικές ομάδες μελέτης (από 3 μηχανικούς) αστόχησε για τον ίδιο λόγο και τελικώς οδήγησε στο σημερινό καθεστώς μειωμένου και στρεβλού ανταγωνισμού (απέκλεισε τους διπλωματούχους Πολιτικούς Μηχανικούς - για πολλά έτη - από δραστηριότητες που παραδοσιακά ασκούσαν στην Ελλάδα - και συνεχίζουν να ασκούν σε αρκετές χώρες του εξωτερικού).

Δ) Αναγνώριση των Μετά-διπλωματικών Σπουδών πιστοποιημένων Τεχνικών Πανεπιστημίων.

Ε) Αναγνώριση της εμπειρίας σε ειδικά αντικείμενα (Ενεργειακή Αποτίμηση, ειδικές Αρχιτεκτονικές Μελέτες, ειδικές εφαρμογές Γεωδαισίας-Κτηματολογίου κ.α.).

Υπό τις σημερινές δύσκολες συνθήκες του Κλάδου, κρινόμαστε διαρκώς και αυστηρά απ' τους Συναδέλφους τόσο για τις δράσεις όσο και για την αδράνειά μας.

Επειδή πιθανολογείται βάσιμα η δημιουργία σημαντικότερων προβλημάτων στους Διπλωματούχους Πολιτικούς Μηχανικούς, και ο ευτελισμός των διαδικασιών σχεδιασμού και εκτέλεσης δημοσίων και ιδιωτικών έργων, σας παρακαλώ να προβείτε στις απαραίτητες ενέργειες.

Προς τούτο, στην παρούσα επιστολή επισυνάπτουμε το σχέδιο επαγγελματικού περιγράμματος Διπλωματούχου Πολιτικού Μηχανικού το οποίο περιλαμβάνει όλους τους μηχανισμούς ανάδειξης που προαναφέρθηκαν και προσπαθεί να θεραπεύσει όλες τις αστοχίες («αυτογκόλ») του παρελθόντος (ισοδυναμία Διπλώματος - MEng, πλαίσιο προσόντων, κατάργηση ορίων αμοιβών και προϋπολογισμών κ.α.)

Πιστεύουμε ότι με αυτόν τον τρόπο διευκολύνουμε και το δύσκολο έργο της (ειδικότερης) εκπροσώπησης - στις εν λόγω επιτροπές - το οποίο αναλάβατε.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας, και σε εγρήγορση, δεδομένου ότι το ζήτημα είναι μείζον και καθοριστικό για το μέλλον του τεχνικού κόσμου, αλλά και συνολικά για την προστάθεια ανάκαμψης της οικονομίας της χώρας.

Με εκτίμηση,

Βασίλειος Μπαρδάκης
Πολιτικός Μηχανικός, Δρ.
Πρόεδρος Σ.Π.Μ.Ε.